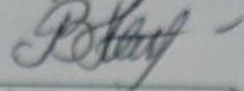

УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Гарант освітньої програми

М.А Вуйченко

" 31 " 08 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Управління розвитком бізнесу

Освітній рівень: третій (освітньо-науковий) рівень

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

Спеціальність: 073 «Менеджмент»

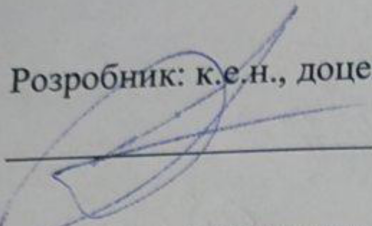
Освітня програма: «Менеджмент»

Факультет: менеджменту

Умань – 2022 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Управління розвитком бізнесу» для здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти (доктор філософії) спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-наукової програми «Менеджмент». – Умань: Уманський НУС, 2022. – 16 с.

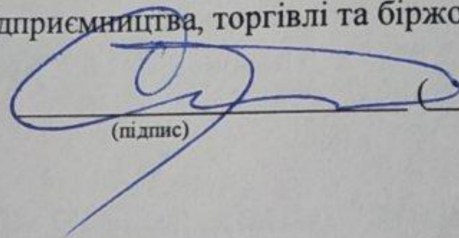
Розробник: к.е.н., доцент Коротєєв М.А.

_____ Коротєєв М.А.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Протокол від “30” серпня 2022 року № 1

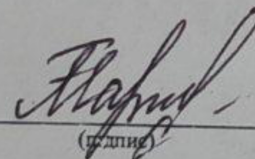
Завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

_____ Соколюк С.Ю.
(підпис) (прізвище та ініціали)

“30” серпня 2022 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету менеджменту

Протокол від “31” серпня 2022 року № 1

Голова
_____ (М.С. Фоменюк)
(підпис)

“31” серпня 2022 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 07 Управління та адміністрування	Обов'язкова
Модулів – 1	Спеціальність: 073 «Менеджмент»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		1-й
		Семестр
Загальна кількість годин - 120		2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4	Освітній рівень: третій (освітньо-науковий) рівень Освітня програма: «Менеджмент»	Лекції
		20 год.
		Практичні, семінарські
		24 год.
		Самостійна робота
		76 год.
		Вид контролю: екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Управління розвитком бізнесу» належить до обов'язкових дисциплін, вивчення яких передбачено освітньо-науковою програмою підготовки здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти (доктор філософії) спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-наукової програми «Менеджмент».

Мета курсу (інтегральна компетентність) — вивчення теоретичних, методичних і прикладних засад та закономірностей управління розвитком бізнесу, пов'язаних з формуванням довгострокових конкурентних переваг в ринкових умовах функціонування.

Предмет дисципліни — розвиток економічних систем, фактори, що його визначають, методи управління організаційними змінами та підходи до розвитку бізнес-структур.

Завдання курсу:

- забезпечити опанування теоретичними аспектами управління розвитком підприємства та визначення місця управління розвитком у загальній системі управління бізнесом;
- сформувати здатність до структуризації механізму управління розвитком та формування альтернатив розвитку різних бізнес-структур;
- виробити уміння виявляти фактори ефективного управління бізнесом та здійснювати системну оцінку ефективності розвитку бізнесу.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі освітньо-професійної програми:

Пререквізити	Постреквізити
Сучасні теорії менеджменту	Глобальний менеджмент
	Стратегічне управління інноваційним розвитком

Компетентності:

Загальні компетентності:

- здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері менеджменту на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності;
- здатність до критичного мислення генерування нових складних ідей, аналізу та синтезу цілісних знань.

Спеціальні (фахові) компетентності:

- здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках;

- здатність ініціювати, розробляти, реалізовувати та управляти науковими проектами у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках, застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності, управлінні науковими проектами та /або складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності;

- здатність обґрунтовано обирати та використовувати методи та інструменти наукових досліджень у сфері менеджменту;

- здатність до впровадження результатів власних досліджень у сфері менеджменту.

Програмні результати навчання:

- застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи;

- розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті, проводити наукові дослідження, оприлюднювати результати та здійснювати їх впровадження з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів;

- глибоко розуміти загальні принципи та методи управлінських наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері менеджменту та у викладацькій практиці;

- планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження, формулювати та обґрунтовувати висновки і пропозиції щодо розвитку концептуальних і методологічних знань у галузі менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми досягати наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики.; складати пропозиції щодо фінансування досліджень та/або проектів.

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1.

Змістовий модуль 1. Концептуальні засади управління розвитком підприємства

Тема 1. Теоретичні основи управління розвитком бізнесу.

Сутність терміну «розвиток бізнесу». Концепції розвитку бізнесу. Сучасні тенденції розвитку бізнесу. Види розвитку бізнесу. Життєвий цикл бізнесу. Характеристики стадій життєвого циклу бізнесу. Стабільність і розвиток - єдність і боротьба протилежностей. Управління розвитком бізнесу: теоретичні та прикладні проблеми. Проблемне поле управління розвитком бізнесу як об'єкту наукового дослідження.

Тема 2. Мета в управлінні розвитком бізнесу.

Орієнтири в управлінні розвитком бізнесу. Цілі бізнесу: типологія та вимоги до них. Ієрархічна залежність цілей підприємства від цілей суспільства. Стратегічна прогалина.

Тема 3. Стратегічне та оперативне планування розвитку бізнесу.

Основні аспекти прогнозування та стратегічного планування розвитку бізнесу. Сутність та структура стратегічного планування. Особливості стратегічного планування. Ключові етапи процесу стратегічного планування розвитку бізнесу. Механізм та методи розробки стратегічних планів. Механізм оцінки ефективності стратегічного та оперативного планування розвитку бізнесу. Вимоги до стратегічного планування та оперативного управління. Особливості збору інформації щодо стратегічного планування та оперативного управління розвитком бізнесу, а також їх аналізу.

Тема 4. Потенціал розвитку та ресурсне забезпечення розвитку бізнесу.

Поняття потенціалу розвитку. Особливості його формування. Види потенціалу розвитку та його класифікація. Методи оцінювання потенціалу розвитку бізнесу. Особливості оцінювання потенціалу розвитку бізнесу в системі забезпечення його управлінням.

Види ресурсів підприємства. Інформаційне, матеріальне, фінансове, кадрове забезпечення розвитку бізнесу. Аналіз ресурсного забезпечення при плануванні проектів розвитку бізнесу.

Змістовий модуль 2. Механізм управління процесом розвитку бізнесу

Тема 5. Методичний інструментарій управління розвитком бізнесу.

Методичний апарат та інструментарій креативного підходу до управління розвитком бізнесу. Використання методів, що ґрунтуються на кількісній оцінці стану: зіставлення, порівняння, індексний, факторний тощо. Економіко-математичні методи, сфера їх використання. Моделі: дескриптивні й аналітичні. Спеціальні

діагностичні методи: SWOT-аналіз, бенчмаркінг, аналіз ланцюжка створення вартості, аналіз полів бізнесу та ін. Методи якісної оцінки в управлінні розвитком бізнесу Експертні методи, метод Дельфі.

Topic 6. External business development.

External business development. Horizontal integration strategy. Strategy of vertical integration. Selection of business development priorities taking into account the criteria of reasonable specializations. The procedure for forming a strategy for the external development of enterprises. Directions for improving strategic management of business development.

Тема 7. Визначення рівня та послідовності стратегічних змін.

Поняття, рівні і види стратегічних змін підприємства. Опір стратегічним змінам. Методи управління опором змінам при реалізації проектів організаційного розвитку. Методи та форми управління стратегічними змінами на підприємстві. Механізми винагороди впровадження стратегічних змін.

Тема 8. Організаційна культура у забезпеченні розвитку бізнесу.

Роль організаційної культури у забезпеченні розвитку бізнесу. Атрибути, елементи та функції організаційної культури. Підходи до трактування та класифікації видів організаційної культури. Типологія організаційних культур. Управління організаційною культурою. Механізми формування організаційної культури. Методики трансформації організаційної культури для досягнення цілей організаційного розвитку.

4. Структура навчальної дисципліни «Управління розвитком бізнесу»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
л		п	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовий модуль 1. Концептуальні засади управління розвитком підприємства					
Тема 1. Теоретичні основи управління розвитком бізнесу.	15	2	2		11
Тема 2. Мета в управління розвитком бізнесу.	15	2	2		11
Тема 3. Стратегічне та оперативне планування розвитку бізнесу.	15	2*	4		9
Тема 4. Потенціал розвитку та ресурсне забезпечення розвитку бізнесу.	15	4	4		7
Разом за змістовим модулем 1	60	10	12		38
Змістовий модуль 2. Механізм управління процесом розвитку бізнесу					
Тема 5. Методичний інструментарій управління розвитком бізнесу.	15	4	4		7
Тема 6. External business development.	15	2	4		9
Тема 7. Визначення рівня та послідовності стратегічних змін.	15	2	2		11
Тема 8. Організаційна культура у забезпеченні розвитку бізнесу.	15	2	2		11
Разом за змістовим модулем 2	60	10	12		38
Разом	120	20	24		76

**залучений стейкхолдер для спільного проведення аудиторного заняття*

**5. Теми семінарських і практичних занять навчальної дисципліни
«Управління розвитком бізнесу»**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
Змістовий модуль 1. Концептуальні засади управління розвитком підприємства		
1	Тема 1. Теоретичні основи управління розвитком бізнесу.	2
2	Тема 2. Мета в управління розвитком бізнесу	2
3	Тема 3. Стратегічне та оперативне планування розвитку бізнесу	4
4	Тема 4. Потенціал розвитку та ресурсне забезпечення розвитку бізнесу.	4
	<i>Всього за 1 змістовий модуль:</i>	12
Змістовий модуль 2. Механізм управління процесом розвитку бізнесу		
6	Тема 5. Методичний інструментарій управління розвитком бізнесу.	4
7	Тема 6. External business development.	4
8	Тема 7. Визначення рівня та послідовності стратегічних змін.	2
9	Тема 8. Організаційна культура у забезпеченні розвитку бізнесу.	2
	<i>Всього за 2 змістовий модуль:</i>	12
	<i>Всього:</i>	24

**7. Самостійна робота навчальної дисципліни
«Управління розвитком бізнесу»**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
Змістовий модуль 1. Концептуальні засади управління розвитком підприємства		
1	<i>Тема 1. Теоретичні основи управління розвитком бізнесу. Управління розвитком бізнесу: теоретичні та прикладні проблеми. Проблемне поле управління розвитком бізнесу як об'єкту наукового дослідження.</i>	11
2	<i>Тема 2. Мета в управлінні розвитком бізнесу</i> Орієнтири в управлінні розвитком бізнесу. Цілі бізнесу: типологія та вимоги до них. Ієрархічна залежність цілей підприємства від цілей суспільства.	11
3	<i>Тема 3. Стратегічне та оперативне планування розвитку бізнесу</i> Особливості збору інформації щодо стратегічного планування та оперативного управління розвитком бізнесу, а також їх аналізу	9
4	<i>Тема 4. Потенціал розвитку та ресурсне забезпечення розвитку бізнесу.</i> Особливості оцінювання потенціалу розвитку бізнесу в системі забезпечення його управлінням.	7
	<i>Всього за 1 змістовий модуль:</i>	38
Змістовий модуль 2. Механізм управління процесом розвитку бізнесу		
5	<i>Тема 5. Методичний інструментарій управління розвитком бізнесу.</i> Методи якісної оцінки в управлінні розвитком бізнесу. Експертні методи, метод Дельфі.	7
6	<i>Topic 6. External business development.</i> Directions for improving strategic management of business development.	9
7	<i>Тема 7. Визначення рівня та послідовності стратегічних змін.</i> Механізми винагороди впровадження стратегічних змін.	11
8	<i>Тема 8. Організаційна культура у забезпеченні розвитку бізнесу.</i> Атрибути, елементи та функції організаційної культури. Підходи до трактування та класифікації видів організаційної культури.	11
	<i>Всього за 2 змістовий модуль:</i>	38
	<i>Всього:</i>	76

9. Методи навчання

За основними дидактичними завданнями в рамках вивчення дисципліни використовуватимуться методи оволодіння знаннями, формування умінь і навичок. За джерелом знань використовуватимуться словесні, наочні та практичні методи навчання. За характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів використовуватимуться проблемний, евристичний, дослідницький, репродуктивний методи навчання.

Навчання здійснюється за кредитно-модульною системою організації навчального процесу.

Основними формами навчання з дисципліни є читання лекцій, участь у семінарських заняттях, виконання практичних завдань, індивідуальних завдань, самостійна робота.

В рамках вивчення дисципліни «Управління розвитком бізнесу» передбачено проведення:

- лекцій. За структурою заплановані лекції можливо поділити на вступні, тематичні, заключні, оглядові, установчі. Для проведення лекцій використовується мультимедійний комплекс для наочного відображення представленого матеріалу;

- практичні та семінарські заняття передбачають засвоєння теоретичних положень і набуття практичних навичок з формування стратегії розвитку соціальної відповідальності бізнесу. Також, за необхідності, здійснюється тестування всіх студентів групи за відповідною темою. В кінці заняття викладач підсумовує виконану роботу і дає завдання для підготовки до наступного практичного заняття;

- самостійна робота студентів буде проводитися з використанням різноманітних дидактичних методів навчання. Вона полягає в опрацюванні матеріалів лекцій, а також у вивченні та опрацюванні наукової, навчально-методичної літератури, законодавчих і нормативних актів при підготовці до практичних і семінарських занять та модульного і підсумкового контролю.

При вивченні дисципліни «Управління розвитком бізнесу» передбачено можливість широкого застосування дистанційних технологій навчання. Використання технологій дистанційного навчання в Уманському НУС регламентується положенням «Про організацію поточного, семестрового контролю та проведення атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій в Уманському національному університеті садівництва». Матеріали дисципліни «Управління розвитком бізнесу» розміщені на платформі Moodle: URL: <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=2004>. У разі запровадження дистанційного навчання лекційні, практичні і семінарські заняття проводяться в форматі відеоконференції з використанням платформ: Zoom, Google Meet, Moodle тощо.

10. Методи контролю

Поточний контроль.

Максимальна сума балів поточного контролю – 70, які розподіляються наступним чином:

- активність роботи протягом семестру не може перевищувати 50 балів;
- виконання модульних завдань (2 модулі) – не більше 20 балів.

Об'єктами поточного контролю знань студентів є:

1. Систематичність та активність роботи на практичних і семінарських заняттях;

2. Виконання модульних завдань.

1. При контролі систематичності та активності роботи на практичних і семінарських заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на семінарські заняття, правильність вирішення ситуаційних завдань на практичному занятті або написання письмового контролю на семінарському занятті; результати бліц-опитування.

Система оцінювання активності роботи:

а) відповідь з питань семінарів – 0; 1 бал.

б) змістовні доповнення при обговоренні питань семінарів – 1 бал.

в) бліц-опитування – 0; 1 бал.

г) вирішення ситуаційних завдань або письмовий контроль – 0; 1; 2 бали.

2. При контролі виконання модульних завдань оцінці підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули студенти після опанування тем певного модуля. Модульний контроль проводиться у вигляді відповідей на тестові питання письмово або з використанням платформи MOODLE.

Система оцінювання виконання завдань модуля: – 0 - 15 балів.

За використання недозволених джерел і підказок студент отримує 0 балів.

Підсумковий контроль.

Підсумковий контроль з дисципліни «Управління розвитком бізнесу» здійснюється у формі екзамену.

На екзамен виноситься 2 теоретичних питання та ситуативне завдання. Виконання екзаменаційного завдання повинно носити виключно самостійний характер. За вірну відповідь на кожне із двох теоретичних питань нараховується 10 балів. За правильне рішення ситуаційного завдання додається ще 10 балів. Тобто максимально за екзамен можна отримати 30 балів.

11. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

В основу рейтингового оцінювання знань студента закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати студент за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи тощо). Кількість балів, які можна набрати у ході вивчення курсу дисципліни розподіляються наступним чином:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Коротєєв М.А. Методичні вказівки для проведення практичних і семінарських занять та самостійної роботи студентів з дисципліни «Управління розвитком бізнесу» для здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти (доктор філософії) спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-наукової програми «Менеджмент». Умань, 2022. 30 с.

3. Коротєєв М.А. Електронний навчальний курс для дистанційного вивчення навчальної дисципліни “Управління розвитком бізнесу” для здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти (доктор філософії) спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-наукової програми «Менеджмент».
URL: <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=2004>

13. Рекомендована література

Базова

1. Василенко В.О., Ткаченко Т.І. Стратегічне управління підприємством: навч. посіб. - 2-е вид., виправ. та доп. - К. : ЦНЛ, 2014. - 400 с.

2. Верба В.А., Гребешкова О.М. Управління розвитком компанії: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2017. 482 с.

3. Герасимчук В.Г. Стратегічне управління підприємством. Графічне моделювання : навч. посібник. К. : КНЕУ, 2020. 360 с.

4. Дикань В.Л., Зубенко В.О., Маковоз О., Токмакова І.В., Шраменко О.В. Стратегічне управління : навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2018. 272с.

5. Ілляшенко С.М. Управління інноваційним розвитком: проблеми, концепції, методи: Навч. посібник. Суми: ВТД"Університетська книга", 2013. - 278с.

6. Єлецьких С.Я. Управління фінансово стійким розвитком підприємства: монографія Нац. акад. наук України, Ін-т економіки пром-сті, Донбас. держ.

машинобуд. акад. (ДДМА). - Краматорськ: ДДМА, 2016. 475 с.

7. Стратегія підприємства: [підручник] / Ю. Б. Іванов та ін. Х. : ВД — ІНЖЕК, 2019. 560 с.

8. Клівець П. Г. Стратегія підприємства: [навч. посіб]. К. : Академвидав, 2017. 320 с.

9. Мартиненко М.М., Ігнатєва І.А. Стратегічний менеджмент : підручник К. : Каравела, 2016. 320 с.

Допоміжна

10. Гуцалюк О. М. Управління інтеграційним розвитком корпоративних підприємств: теорія, методологія, практика : монографія. Запоріжжя : Видавничий дім "Гельветика", 2018. – 423 с.

11. Жовковська Т. Т. Системно-рефлексивне управління розвитком промислових підприємств: теорія, методологія та практика : монографія. Тернопіль : Паляниця В. А., 2018. 264 с.

12. Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року : Постанова КМУ від 03 березня 2021 р. № 179 URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-nacionalnoyi-eko-a179>

13. Раєвнева О.В. Механізми управління розвитком підприємства в умовах діяльності. Харків, 2017. — 36 с.

14. Соколюк С.Ю., Чернега І.І., Жарун О.В., Коротєєв М.А., Тупчій О.С. Формування інноваційного проекту шляхом прийняття ефективних управлінських рішень. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва / Редкол.: О.О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань: Редакційно-видавничий відділ Уманського НУС, 2021. Вип 98. Ч. 2: Економічні науки. С. 203-211.

15. Саєнко М. Г. Стратегія підприємства: [підручник]. Тернопіль: Економічна думка. 2016. 390 с.

16. Тимофєєв В.М., Черноіванова Г.С. Управління розвитком підприємства: навч. посіб. для студ. екон. спец. Х.: Скорпіон, 2019. 135 с.

22. Тридід О.М. Організаційно-економічний механізм стратегічного розвитку підприємства: Монографія. Х.: Вид-во «ХДЕУ», 2020. 364 с.

23. Уланчук В. С., Соколюк С. Ю., Жарун О. В., Коротєєв М. А., Непочатенко О. А. Економетричні підходи до прогнозування фінансового забезпечення соціально-економічного розвитку регіону. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва / Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань : Редакційно-видавничий відділ Уманського НУС, 2021. Вип. 99. Ч. 2 : Економічні науки. С. 163-171.

14. Інформаційні ресурси

1. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua>

2. Офіційний веб-портал КМУ України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

4. Офіційний сайт Інституту економіки та прогнозування Національної академії наук України. URL: <http://ief.org.ua>

5. Міністерство економіки України: офіційний веб-сайт. URL:
<http://www.me.gov.ua>

15. Зміни у робочій програмі на 2022-2023 навчальний рік.

1. Уточнено завдання навчальної дисципліни.
2. Розширено перелік компетентностей та програмних результатів навчання у зв'язку зі змінами у освітньо-науковій програмі.
3. Оновлено список рекомендованої літератури.